

سفرنامه‌ی دنیای ارواح

پرتوی دیگری از فانوس خرد

بقلم دکتر محمود صفریان

سر دبیر مجله‌ادبی گذرگاه

سالهاست که استاد هوشنگ معین زاده با آثار ماندگارش چراغ راه خرد و تفکر عاقلانه‌ی بی‌تعصب را روشن کرده است.

از وقتی که پرتوی فانوس "خیام و آن دروغ دلآویز" را بر ذهن ها تاباند، دریافتیم که این انسان آگاه و فرهیخته تصمیم دارد با همه‌ی توان با دانسته‌هایش به مصاف خرافات برود و راه گشا شود. او در این راه کتاب‌های زیادی را به جویندگان حقیقت عرضه کرده است، کتابهایی چون:

پیامبران خرد، آنسوی سراب، آیا خدا مرده است؟، کمدی خدایان، بشارت، خدا به زادگاهش باز می‌گردد، ظهور، حکایت من و امام زمان، وصیت نامه خدا که با کتاب خیام و آن دروغ دلآویز شروع شده بود و اینک کتاب سفر نامه‌ی دنیای ارواح که پیش رویم گشوده است.

همه‌ی کتاب‌های نامبرده در بالا "الا، کتاب اخیر- سفرنامه‌ی دنیای ارواح" را می‌توانید بصورت پی‌دی اف در کتابخانه گذرگاه بیابید. و یا از کتابفروشی‌ها خریداری کنید.

در آخرین کتاب خود: سفر نامه‌ی دنیای ارواح می‌گوید، "به همانگونه که به دفعات گفته است" ، انسان نیز مثل هر موجود زنده دیگری متولد می‌شود، رشد می‌کند، و دورانش که تمام شد می‌رود و تمام.

می‌گوید، انسان چون دلش نمی‌خواهد تمام شود، و چون حریصانه علاقمند است که پس از مرگ در دنیای دیگری به بودن ادامه دهد، دست به دامان "روح" شده است و با افسانه بافی بر بال رویا سوار می‌شود و برای امکان پرواز تن به هزاران افسانه بی‌پایه می‌دهد. به دنیای آتش و وحشت اعتقاد می‌یابد و در راه ناشناخته‌ای که دکانداران موهم پرداز می‌نمایاند، گام بر میدارد.... او خط بطلان بر آن می‌کشد و می‌گوید: "...دنیای پس از مرگ، دنیائی است موهم و زاده‌ی تخیل. بنا بر این، هیچکس قادر نیست شرحی مستند و منطبق بر واقعیت از چنین دنیائی ارائه دهد. هر کس هم که در این زمینه مطلبی گفته یا نوشته تنها خیال‌پردازی خود را شرح داده است. چرا که تنها در عالم وهم و خیال است که هر کس می‌تواند چنین عوالمی را بسازد..."

در واقع اگر با عقل و درایت به بودن ، زندگی کردن و درگذشتن بیاندیشیم و برای ادامه بودن که وسوسه کننده است به دنبال حرف و نقل هائی که حتاً یک ذره منطق و بینش و مأخذ ندارد، چون ریسمان پوسیده‌ای نیاویزیم

و با دیدی مثبت این کتاب را بخوانیم و بر داده هایش توجه منطقی داشته باشیم حداقل بهره اش این است که از زنده بودن خود " که بهر حال محدود است " بی‌دلهره لذت می‌بریم.

نگذاریم آلوده دوزخ و آتش و مار و عقرب و ماجرا‌های ترسناک من درآورده شب اول قبر که بر کمترین

دلیلی هم استوار نیستند، و احادیث و نقل قول های بی محتوای دیگر بشویم و گذران زندگی متعارف خود را در تئوری از اوهام و نقل قول های بی مأخذ و طوفانی از ترس و وحشت دنیای بعد از مرگ بگذرانیم و تباہ کنیم.

تصویرش را بکنید، ارواحی که از جسم میلیارد ها انسان در گذشته، بیرون آمده است کجا هستد؟ و هر جائی هستند " که باید از بزرگی بیکران باشد " برای میلیارد ها سال دیگر در انتظار بمانند و هر دم نیز بر تعدادشان اضافه شود تا روز موعود موهوم و من درآورده فرا برسد و مجدد بروند ذرات پراکند قالب خود را بیابند و حلول کنند و بروند در صحرائی که آن هم باید بی کرانه باشد و معلوم نیست در کجای کائنات قرار دارد به انتظار جلوس خدا باشند تا بباید و به اعمال تک تک آفریده های خود که از بدو تولد تا مرگ زیر نظر مستقیم خودش بوده اند رسیدگی مجدد کند. اینکه قبل از هر چیز توهین به خدا و قدرت لایزال اوست.

معین زاده می گوید: " اگر نخواهیم بپرسیم که: این دنیای دیگر خدا در کجا ای این کائنات قراردارد؟ به چه دلیل و ضرورتی و بر بنای چه حکمتی ساخته شده است؟ و به چه دردی می خورد؟ یا چه کسی یا چه کسانی و به چه شیوه ای آن را اداره خواهند کرد؟ و... می باید بپرسید که ایجاد چنین دنیائی چه سودی به خدا و چه فایده ای به انسانها می رساند؟ "

و اضافه می کند: " خدا با زنده کردن مُردگان هزاره ها و جمع کردنشان در یک دنیا، می خواهد کدام یک از هنرهای خود را به معرض تماشا بگذارد؟

....خدائی که در زندگی خاکی کوچکترین توجهی به اوضاع ناسامانشان نداشت، در دنیای دیگرش، همه چیز را برایشان روبرا خواهد کرد؟ و به آن ها سعادت و نیک بختی ابدی عطا خواهد نمود؟ "

در فصل اول کتاب که " سفر به دنیای ارواح " است، نشان داده می شود که روح ساخته اوهام کسانی است که خود نیز بر هانی قاطع بر بودنش ندارند. یا طوطی وار شنیده ها را تکرار می کنند، یا آتشش را تند می کنند تا بهتر پخت و پز کنند. و در مجموع به این نتیجه می رسد که در حقیقت روحی وجود ندارد که دنیائی داشته باشد.

" با نگاهی دقیق و تعمقی عمیق به پندار بافی انسان ها از مفاهیمی که آنها را به ماورای طبیعه مرتبط می دانند، به سادگی می توان بی پایه و بی اساس بودن آنها را آشکار کرد. واقعیت این است که انسانها با پندار های ذهنی خود ، در آغاز، روح و سپس خدا و در مرحله بعدی فرشتگان و جن و پری و غیره را ساخته و آنها را کار ساز زندگی دو روزه عمر خود قلمداد کرده اند. بعد هم آرام آرام این ساخته های ذهنی خود را به باور اعتقادات دینی خویش تبدیل کرده و در هاله ای از تقدس قرار داده اند. به مرور زمان نیز، به این اندیشه کشیده شدند که از وجود این مفاهیم برای دوران پس از مرگ خود بهره بگیرند. با این دیدگاه بود که رندان زمانه با آگاهی از نیازهایی که بذر آن در دل هر انسانی افسانه شده بود به فکر بهره بر داری افتادند...."

معین زاده در این فصل از راه های گوناگون و با بیان های متفاوت و بهره گیری از پیشرفت های علمی و توجه دادن به این مهم که، در برداشت ها و تصورات و شنیده ها به خرد خود مراجعه کنید، مکرر هشدار می دهد که نقد زندگی را به دست نسیه او هام ندهید.

می گوید: تصور نکنید که روحی در کار است و با مرگ می رود در دیاری دیگر و برای میلیون ها سال در انتظار می نشیند تا اسرافیلی در صور بدم و بباید در جسم پودر شده اولیه حلول کند و در صحرائی که تمام انسان ها از بدو پیدایش تا آخرین نفر در انتظار نتیجه اعمالشان هستند، برگه عاقبت بگیرد، تا روانه جهنم سوزان شود یا بهشتی که تا بخواهی حوری برای مردان دارد و غلمان برای زنان دارد. همینجا باید بگوییم حتمن این کتاب و سایر کتاب های ارزشمند این محقق اندیشمند را بخوانید تا بهتر دریابید که چگونه بساط فریب را گسترده اند.

هوشنگ معین زاده در فصل دوم کتاب که نام "مرگ" بر آن گذاشته است، به بررسی همه ی عواملی که زندگی ما را در خود دارد می پردازد و کل مطالع را زیر عنوان های مختلف در عروق روان ما جاری می کند، آن هم با چه نثر منسجم و گیرائی.

در فصل دوم از: مرگ طبیعی - واقعیت مرگ - خواب دیدن و پیدایش روح - خواب و رابطه ی آن با ذهن - یک خاطره - داستان روح و انسان - منشاء پیدایش روح - جایگاه روح در ادبیات - جاودانگی روح - ارواح خبیث - ارتباط ماده با حیات - چرا ما میریم؟ و دار مکافات

هریک از این موضوع ها پس از توضیح و تشریح کامل و بسیار آگاهانه، روان، و پذیرفتی، مطلب اصلی را پی می گیرد، و خواننده را در کوچه پس کوچه های درهم و تاریک، چراغ به دست راهنمایی می کند و می نمایاند که حقیقت چیست و تصور و اوهام از چه مقوله ای است.

بر این تصور نبودم که بهنگام خواندن "یک خاطره" داستان رمانیک کوتاهی را می خوانم که در نهایت شیوه ای و با نثری روان نوشته شده است و متوجه شدم که استاد دستی توانا در گرداندن قلم دارد و خوب می داند که چگونه حال و هوای نوشته ای تحقیقی را چاشنی مطلوب بدهد.

کتاب 225 صفحه است و نویسنده حدود چهارده صفحه آخر را به "سخن آخر" اختصاص داده است. در آغاز این "سخن آخر" از صاحبنظران خواسته است که همت کنند و ادامه دهنده ی این روشنگری باشند، در حالیکه بسیاری از صاحبنظران ما دراز کشیدن در سایه امن را بیشتر دوست دارند، و این درد بزرگ روشنفکری زمانه ماست. اگر زیر علم قدرت اشاعه دهنده خرافات برای بھر و ری بیشتر، سینه نزنند.

در همین "سخن آخر" برای چندمین بار در این کتاب سخن آخر را می گوید، و نمی گوید "تو خواه از سخن پند گیر خواه ملال"، بلکه قاطع می کوید "پند گیر" که جای "ملال" نیست.

" آنچه در پایانه این کتاب لازم است بدان اشاره شود، این است که به جای دلمشغولی به مرگ، آیا بهتر نیست که بیاندیشیم و ببینیم با زندگی چه باید گرد؟ قدر مسلم انسانهای خردمند زندگی خود را فدای حرف و حدیث ها و عده های پوشالی دنیای دیگر نمی کنند، بلکه می کوشند علاوه بر زندگی خود، دیگران را هم راهنمایی کنند که آنها هم زندگی خود را بر مبنای درست سرو سامان دهند."

توصیه می کنم حتمن این کتاب را بخوانید.